

ЖАКТЫРЫЛДЫ

И.Раззаков атындагы КМТУнун

Окумуштуу Кеңеши

Протокол № 2

«25» сентябрь 2024 ж.

И.Раззаков атындагы Кыргыз мамлекеттик техникалык университетинин мамлекеттик тилде окутуу жана тил саясатын өркүндөтүү боюнча иш-чаралардын 2024-2025-окуу жылына планы

№	Иш-чаралардын тизмеги	Аткаруу мөөнөтү	Жооптуулар	Жыйынтык
Уюштуруучулук иштер				
1.	Кыргыз Республикасынын мамлекеттик тили жөнүндө» Кыргыз Республикасынын мыйзамынын кабыл алынгандыгынын 35 жылдыгына карата мамлекеттик тилдин үч айлыгы боюнча КРнын Билим берүү жана илим министрлигинин 2024-ж. 10-сентябрындагы №1140/1 буйругунун негизинде түзүлгөн иш-чаралардын планынын негизинде иш алып баруу	10-сентябрынан 12-декабрга чейин	С.Жусуев ат. Мамлекеттик тил борбору Институттардын, Борборлордун, Жогорку мектептердин (ЖМ) директорлору, кафедра башчылары, түзүмдөрдүн жетекчилери	Үч айлыктын пландары, иш-чаралар
2.	2023-2024-окуу жылы үчүн кыргыз тилинде жарык көргөн эмгектер боюнча КМТУда жарыяланган сынактын жыйынтыгын чыгаруу	30-августтан – 23-сентябрга чейин	С.Жусуев ат. Мамлекеттик тил борбору Комиссиянын мүчөлөрү	Дипломдор, сыйлыктар
3.	КМТУда Мамлекеттик тил боюнча керектүү ченемдик документтерди (буйруктар, токтомдор, жоболор, көрсөтмөлөр ж.б.) даярдоо жана ишке ашыруу	Окуу жылынын ичинде	С.Жусуев ат. Мамлекеттик тил борбору, түзүмдөрдүн жетекчилери	Ченемдик документтер
4.	Мамлекеттик тилде даярдалган видеосабактардын жана электрондук ресурстардын базасын түзүү	Окуу жылынын ичинде	С.Жусуев ат. Мамлекеттик тил борбору, кафедра башчылары	Электрондук ресурстардын базасы

<p>5. Кыргыз тилин – улуттар аралык баарлашуу тили катары окутууда кыргыз тилин окутуу боюнча программаларын кайра карап чыгуу жана жаңыча даярдоо боюнча семинар, тренинг, тегерек стол уюштуруу, өткөрүү</p>	<p>Окуу жылынын ичинде</p>	<p>Кыргыз тили жана адабияты кафедрасы, С.Жусуев ат. Мамлекеттик тил борбору</p>	<p>Жаңыртылган окуу программалары, семинар, тренинг, тегерек стол</p>
<p>6. Жогорку окуу жайлардын мамлекеттик тил боюнча проректорлорунун 4-форумун өткөрүү. Жогорку окуу жайлардагы мамлекеттик тилди берүү ыкмасын жайылтуу, тажрыйба алмашуу</p>	<p>2024-ж. октябрь</p>	<p>Ректорат, КР Президентине караштуу мамлекеттик тил жана тил саясаты боюнча улуттук комиссиясы</p>	<p>4-форум, тажрыйба алмашуу</p>
<p>7. Университеттин түзүмдөрүнүн, бөлүмдөрүнүн ишмердүүлүгүн жана жетекчи кызматкерлердин кызматтык текшерүү, баалоо жана отчетун алуу процедураларына мамлекеттик тилди колдонуу жана өнүктүрүү маселесин кошумча критерий катары кароо</p>	<p>Окуу жылынын ичинде</p>	<p>Ректорат, комиссиянын мүчөлөрү, түзүмдөрдүн жетекчилери</p>	<p>Комиссиялардын отчету</p>
<p>8. 15-декабрь Улуттук адабият күнүнө карага видео-тасмаларды көрсөтүү, Айтматов жумалыгын өткөрүү</p>	<p>2024-ж. декабрь</p>	<p>Кыргыз тили жана адабияты кафедрасы, С.Жусуев ат. Мамлекеттик тил борбору</p>	<p>Айтматов жумалыгы</p>
<p>9. “КЫРГЫЗТЕСТ” боюнча уюштуруу иштерин жүргүзүү</p>	<p>Окуу жылынын ичинде</p>	<p>С.Жусуев ат. Мамлекеттик тил борбору директорлор, кафедра башчылары</p>	<p>Семинар, тренинг, тегерек стол</p>
<p>10. 2025-жыл үчүн университетте мамлекеттик тил боюнча өткөрүлө турган календарлык иш-чаралардын жалпы сметасын түзүү жана бекитүү</p>	<p>2024-ж. декабрь</p>	<p>С.Жусуев ат. Мамлекеттик тил борбору, пландоо-каржылоо бөлүмү</p>	<p>Иш-чаралардын сметасы</p>

11.	Мамлекеттик тилди кенири колдонуу максатында КМГУ да ар түрдүү маалымат материалдарды, баяндамаларды даярдоо, тегерек столдорду, адабий кечелерди өткөрүү	Окуу жылынын ичинде	Кыргыз тили жана адабияты кафедрасы, С.Жусуев аг. Мамлекеттик тил борбору	Баяндамалар, адабий кечелер
12.	Эл аралык эне тили күнүнө карата фестиваль уюштуруу жана аны өткөрүү	21-февраль – Эл аралык Эне тил күнү	С.Жусуев аг. Мамлекеттик тил борбору, Кыргыз тили жана адабияты жана чет тилдери кафедралары	Фестиваль уюштурулаг жана өткөрүлөт
13.	“Тарых жана ата-бабаларды эскерүү күндөрүнө” карата иш-чараларды уюштуруу	2024-ж. 7-8-ноябрь	Институттардын жана жогорку мектептердин директорлору	Баяндамалар, тегерек столдор
14	КМГУнун ар бир түзүмдүк бөлүмүндө мамлекеттик тил боюнча аткарылган иш-чаралар тууралуу маалымат алуу жана талкуулоо	Квартал сайын	Институттардын жана жогорку мектептердин директорлору	Квартал сайын отчеттор
15	Университеттин түзүмдөрүндө, борборлордо, кафедраларда мамлекеттик тилдин колдонуу абалы боюнча Окумуштуулар кеңешине отчет тапшыруу	Окумуштуулар кеңешинин планына ылайык	Мамлекеттик тил боюнча проректор, Институттардын жана жогорку мектептердин директорлору	Окумуштуулар кеңешине отчет тапшырылат
16	КР Президентине караштуу мамлекеттик тил жана тил саясаты боюнча улуттук комиссияга, Билим берүү жана илим министрлигине көрсөтүлгөн тартипте мезгили менен отчет тапшыруу	Квартал сайын	Мамлекеттик тил боюнча проректор, С.Жусуев аг. Мамлекеттик тил борбору	Квартал сайын отчеттор берилет

Иш кагаздарын мамлекеттик тилде жүргүзүү

1.	КМТУнун түзүмдүк бөлүмдөрүндө иш кагаздарын кыргыз тилинде жүргүзүү	Окуу жылынын ичинде	Ректорат, Мамлекеттик тил борбору, институттардын, Борборлордун, Жогорку мектептердин	Кыргыз тилинде жүргүзүлгөн иш кагаздары
2.	Университетте бардык деңгээлдеги (ректорат, институттар, жогорку мектептер, кафедралар ж.б.) жыйындардын, чогулуштардын, конкурстук комиссиянын протоколдорун мамлекеттик тилде жазууну улантуу	Окуу жылынын ичинде	ректорлору, кафедра башчылары, түзүмдөрдүн жетекчилери	Кыргыз тилинде жазылган иш кагаздары
3.	КМТУнун ченемдик документтерин институттардын, жогорку мектептер ж.б. түзүмдүк бөлүктөрдүн окуу-методикалык документтерин кыргыз тилинде даярдоо	Окуу жылынын ичинде		Кыргыз тилинде даярдалган ченемдик документтер

Окуу процессин кыргыз тилинде жүргүзүү

1.	Негизги багыттар, адистиктер боюнча окутуу кыргыз тилинде жүргүзүлө турган окуу топторун ачуу иштерин жүргүзүү	Май-август 2024-ж.	Институттардын, Борборлордун, ЖМ директорлору, кафедра башчылары,	Окутуу кыргыз тилинде жүргүзүлгөн окуу топтору ачылат
2.	Жаңы ачылган багыттар/адистиктер боюнча окуу пландарын, билим берүүнүн мамлекеттик стандарттарын жана негизги билим берүү программаларын кыргыз тилине иштеп чыгуу	Январь-март 2025-ж.	Окуу түзүмдөрүнүн жетекчилери, Окуу башкармалыгы	Кыргыз тилиндеги окуу пландары, стандарттар
3.	Адистиктер боюнча кыргыз тилинде басылып чыккан окуу куралдарына, окуу китептерине, усулдук эмгектерге жана окуу-усулдук комплекстерге (ОУК) конкурс жарыялоо	Апрель-июнь 2025-ж.	Ректорат С.Жусуев аг. Мамлекеттик тил борбору	Конкурстун жыйынтыгы
4.	Окуу башкармалыгындагы иш кагаздарын (ведомосттор, журналдар, графиктер, сабактардын жүгүртмөлөрүн, окуу пландарын ж.б.) кыргыз тилине жүргүзүү иштерин улантуу	Окуу жылынын ичинде	Окуу башкармалыгы, С.Жусуев аг. Мамлекеттик тил борбору	Кыргыз тилиндеги иш кагаздары

5.	Студенттердин мамлекеттик тилди билүү деңгээлин аныктоо үчүн сурамжылоо жана мониторинг жүргүзүү	Окуу жылынын 2- жарым жылдыгында	Кыргыз тили жана адабияты кафедрасы, С.Жусуев ат. Мамлекеттик тил борбору	Сурамжылоо жана мониторинг жыйынтыктары
6.	1-2-курстар арасында мамлекеттик тилден олимпиада өткөрүү. Жеңүүчүлөрдү агайын республикалык алкакта ЖОЖдор аралык мамлекеттик тилден өткөрүлүүчү олимпиадага студенттерди даярдоо	Февраль	Кыргыз тили жана адабияты кафедрасы	Конкурсун жөнүчүлөрү, даярдалган студенттер
7.	Дисциплиналар боюнча окуу усулдук-комплексстерди, жумушчу программаларды мамлекеттик тилде даярдоо	Окуу жылынын ичинде	Кафедра башчылары Борборлордун, ЖМ директорлору, кафедра башчылары	Кыргыз тилиндеги окуу усулдук-комплексстер
Студенттерге тарбия берүүдө, жаштар саясатын жүргүзүүдө жана маданий-массалык иштерди өткөрүүдө кыргыз тилинин ролун көтөрүү				
1.	Кыргыз элинин каада-салттары, маданияты, тили, адептүүлүк, ыйман жана улуттук идеология боюнча студенттерге кураторлук сааттардын өткөрүү	Окуу жылынын ичинде	Окуу топторунун кураторлору	Кураторлук сааттар, протоколдор
2.	КМТУ да өтүлүүчү салтанатуу кечелерди, майрамдык иш-чараларды, студенттик фестиваль-сынактарды ж.б. кыргыз тилинде өтүшүнө көмөктөшүү	Мөөнөтү боюнча	ТИД, С.Жусуев ат. Мамлекеттик тил борбору	Майрамдык иш-чаралар, студенттик фестиваль-сынактар өткөрүлөт
3.	Студенттердин арасында кыргыз тилине байланыштуу ар кандай форматта сынак-конкурстарды, дилбаяндарды өткөрүүгө көмөктөшүү	Мөөнөтү боюнча	ТИД, кафедра башчылары	Сармерден
4.	Институттар, Жогорку мектептер арасында Сармерден өткөрүү КР Баатыры, Эл акыны С.Жусуевдун туулган күнүнө карата ж.б. белгилүү акын, жазуучулар менен биргеликте поэзия кечесин уюштуруу.	Февраль-май 2025-ж.	С.Жусуев ат. Мамлекеттик тил борбору, Институттардын директорлору, кафедра башчылары	Сармерден Поэзия кечелери

	Илимий иштерди, инновациялык технологияларды өнүктүрүүдө кыргыз тилин колдонуу чөйрөсүн кеңейтүү	Окуу жылынын ичинде	ИИ б-ча проректор	Тиешелүү иштер улантылат
1.	Илимий баяндамаларга, монографиялык эмгектерге ж.б. илимий иштерге кыргыз тилинде аннотация жазуу талабын улантуу	Окуу жылынын ичинде	ИИ б-ча проректор	Тиешелүү иштер улантылат
2.	Орус тилинде жазылган адистиктер боюнча бүтүрүү иштерине (дипломдук долбоорлор, дипломдук иштер) кыргыз тилинде аннотация жазуу талабын улантуу	Окуу жылынын ичинде	С.Жусуев ат. Мамлекеттик тил борбору, институттардын, Борборлордун, ЖМ директорлору, каф. башчылары	Тиешелүү иштер улантылат
3.	КМТУда илимий конференциялардын, симпозиумдардын, семинарлардын ж.б. кыргыз тилинде өткөрүү	Окуу жылынын ичинде	Мамлекеттик тил боюнча проректору, каф. башчылары	Илимий конференциялар, симпозиумдар, семинарлар өткөрүлөт
4.	КМТУда түзүлгөн кыргыз тил боюнча терминологиялык комиссиянын ишин күчөтүү	Окуу жылынын ичинде	Мамлекеттик тил боюнча проректору, С.Жусуев ат. Мамлекеттик тил борбору	Тиешелүү иштер улантылат
5.	Университеттин сайтына жана Мамлекеттик тил борборунун баракчасына, соцтармактарга кыргыз тилинде материалдарды жайгаштыруу	Окуу жылынын ичинде	Мамлекеттик тил боюнча проректору, С.Жусуев ат. Мамлекеттик тил борбору	Сайтта кыргызча материалдар
6.	Кыргыз тили боюнча лингвистикалык-мультимедиялык лабораториянын билим берүү ишмердүүлүгүндөгү натыйжалуулугун камсыз кылуу максатында тиешелүү программалык продукттарды иштеп чыгуу, маалымат технологияларды өздөштүрүү, инновациялык ыкмаларды окуу процессинде колдонуу үчүн тиешелүү иш-чараларды иштеп чыгуу	Окуу жылынын ичинде	Тиешелүү түзүм. жооптуу кызматкерлер, С.Жусуев ат. Мамлекеттик тил борбору, АИ проректору, IT департаменти, Кыргыз тили жана адабияты кафедрасы	Тиешелүү иштер улантылат

7.	AVN системасындагы маалыматтарды толук түрдө кыргызчага өткөрүү иштерин жүргүзүүнү улантуу	Окуу жылынын ичинде	Окуу башкармалыгы, AVN боюнча жооптуулар Институттардын, Борборлордун, ЖМ директорлору, кафедра башчылары, түзүм. жетекчилери	Тиешелүү иштер улантылат
КМТУ да кадрлардын мамлекеттик тилди билүү деңгээлин жакшыртуу				
1.	КМТУнун бардык институттарында, борборлорунда, жогорку мектептеринде жаңы түзүмдүк бөлүктөрүндө окутуучулар менен кызматкерлерге мамлекеттик тилди тиешелүү деңгээлде үйрөтүү боюнча курстарды өтүү жана мониторинг жүргүзүү	Мөөнөтү боюнча	Ректорат, Кыргыз тили жана адабияты кафедрасы	Курстар өткөрүлөт жана мониторинг жүргүзүлөт
2.	Профессордук-окутуучулар курамына, окутуучу-көмөкчү курамына жана кызматкерлерге мезгили менен кыргыз тилин билүү деңгээлин билип туруу үчүн тест-сынак, жат жазуу өткөрүп туруу	Окуу жылынын ичинде	С.Жусуев ат. Мамлекеттик тил борбору Окуу башкармалыгы	Тест-сынак, жат жазуу иштери
3.	КМТУга жаңы кадрларды алууда аларга мамлекеттик тилди тиешелүү деңгээлде билүү талабын улантуу	Жумушка кабыл алуу учурунда	Адам ресурстары башкармалыгы, С.Жусуев ат. Мамлекеттик тил борбору	Тиешелүү иштер улантылат

И.Р.аззаков ат. КМТУнун мамлекеттик тил жана санариптештирүү боюнча проректору

Маданбеков Н.Ж.